

[V. Knudsen.]

at de oplevelser, de indtryk, en præst modtager i det fremmede, i høj grad virker udviklende og inspirerende på ham, og det er ligetil, at dette kommer den menighed tilgode, som betros til den hjemvendte. Det er jo almindelig anerkendt, at bl. a. studerende og erhvervsfolk ved deres ophold i udlandet tilegner sig en viden, en erfaring, som, når de vender hjem, kommer dem selv og dermed samfundet tilgode. Selvom man måske ikke direkte kan sammenligne disse kategorier med præsterne, vil jeg dog hævde, at forskellen måske ikke er så stor endda, idet jeg er overbevist om, at præsterne fra udlandsopholdet har de samme muligheder for at bringe noget for deres fremtidige virke meget værdifuldt med sig hjem. Efter min opfattelse burde det for en præst, der søger ansættelse herhjemme, være et stort plus, at han i nogle år har udført en gerning i udlandet, men da jeg forstår, at dette ikke er tilfældet, finder jeg, at det er ganske naturligt, ja, en retfærdighedshandling overfor de udsendte præster, at den højtærede kirkeminister søger at lette adgangen til at få embede for de præster, der ønsker at vende hjem, og mit parti medvirker meget gerne til dette lovforslags gennemførelse.

Ingeborg Refslund Thomsen: Jeg kender problemet fra dengang, jeg var medlem af skolekommissionen i Aabenraa; da skete det et par gange, at en lærer, der havde virket i Sydslesvig, nu søgte embede i Nordslesvig. Skolekommissionens medlemmer var på forhånd uvillige til at indstille ham til embedet, fordi de frygtede, at en lærer fra Sydslesvig gennem de mange års gerning under fremmede forhold nu også ville være blevet fremmed overfor det danske skolevæsen, og selvom skoledirektionen så det hele under en større synsvinkel og mente, at en sådan lærer havde gjort sig fortjent til tak for et arbejde under vanskelige kår, tænkte man vel: Hvorfor er det netop os her, der skal betale?

Den, som dengang havde vilje og evne til at hjælpe, var borgmester Kaper. Han forstod problemerne både i Nordslesvig og Sydslesvig, og i flere tilfælde skaffede han en sådan lærer ind ved det københavnske skolevæsen. Man behøver såmænd kun at have været borte fra København og ude i

provinsen i en årrække for at føle, hvor vanskeligt det er at konkurrere på lige fod med dem, der blev på stedet. Jeg tænker f. eks. på overlærerstillinger. Man henter sjældent en mand udefra. Der er kvalificerede nok herinde, og dem kender man bedre. Ude af øje, ude af sind.

Jeg glæder mig over, at den højtærede kirkeminister med nænsom hånd har fundet frem til en løsning, der muliggør og kan bidrage til, at udlandspræster vender hjem. Det har imidlertid været sådan, at en ung præst måtte nøje overveje, om hans trang til at rejse ud var så stærk, at den kunne bære overfor dette, at broerne til hjemlandet måske en skønne dag var afbrudt. De danske præster udfører ofte en stor gerning i det fremmede og har krav på at blive mødt med en udstrakt hånd, hvis de ønsker at vende hjem; men det kunne blive til ubodelig skade for kirken og for den hjemvendte præst selv, hvis han pludselig fik embede i et lille sogn, hvor han ikke havde evne til at komme i kontakt med befolkningen, og hvor der let ville opstå en gensidig følelse af, at dette var tvang overfor sognet og en barmhjertighedsgerning overfor præsten.

Ved at ansætte udlandspræster i et sogn, der har flere præster, er der taget vidtgående hensyn til både præst og menighed. Jeg tror, de aller fleste menighedsråd vil vise forståelse for, at de også må yde et meget beskedent bidrag til en god løsning af problemet. Når den hjemvendte først har fået fast fod, kan han jo selv søge at få andet embede og komme ud på landet, hvis han ønsker det. Det er meget ulykkeligt både for sognet og for sognepræsten selv, hvis der er groet et stærkt modsætningsforhold frem i sognet. Vi har et stridbart sogn hjemme i vort amt, hvor der gang efter gang, også i fremmedherredømmets tid, opstod alvorlige konflikter mellem præst og menighed, indtil en myndig præst eller provst ved sognepræstens begravelse sagde ligeud, at det her i sognet var tradition, at man ikke behandlede præsten godt. Efter den tid må det være gået i sig selv, thi man hører ikke mere om konflikter af den art. Jeg glæder mig over, at også dette problem nu søges løst ved det foreliggende lovforslag. Både menighedslivet og præsten selv går åndeligt til grunde, hvis der ikke kan anvises en farbar vej ud af dette. De stærke kræfter, der kan være mod præsten, er jo bofaste;